

*Н.М. Внукова, д-р екон. наук, проф., А.О. Дубовик, аспірант,  
Харківський національний економічний університет*

## **ВИКОРИСТАННЯ ІНСТРУМЕНТІВ ОЦІНКИ БІЗНЕСУ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ СКОРИНГУ АКЦІЙ ПІДПРИЄМСТВ-ЕМІТЕНТІВ**

Українські банки з метою підвищення своєї конкурентоспроможності та рентабельності активізують діяльність на ринку цінних паперів, розширюючи спектр банківських послуг. Пріоритетним завданням Проекту стратегії розвитку фінансового сектора України на період до 2015 року є посилення конкурентоспроможності вітчизняних фінансових установ шляхом підвищення рівня їх капіталізації, що свідчить про зростання актуальності дослідження проблем використання інструментів вартісної оцінки бізнесу для прийняття інвестиційних рішень на ринку капіталу.

Аналіз останніх публікацій з теми дослідження дозволив зробити висновок про відокремленість існуючих моделей експрес-оцінки бізнесу від моделей відбору акцій для формування портфеля цінних паперів, що свідчить про обмежений характер їх використання.

Метою проведених досліджень є розробка методичного забезпечення процесу вибору акцій для формування інвестиційного портфеля на основі інструментів оцінки бізнесу.

Для досягнення поставленої мети мають бути вирішені такі завдання. На базі аналізованої сукупності підприємств-емітентів (73 об'єкти) розраховано справедливі значення ключового цінового мультиплікатора  $EV/A$  (відношення вартості підприємства до величини його активів) та проведено статистичний аналіз відхилень розрахункового та ринкового значень цінового мультиплікатора. Розроблено методичне забезпечення прийняття інвестиційних рішень купівлі-продажу цінних паперів на основі шкалювання показника відхилення ринкового та справедливого значення цінового мультиплікатора  $EV/A$ .

Отримана в результаті проведених досліджень шкала прийняття інвестиційних рішень купівлі-продажу (утримання) акцій має такий вигляд (табл. 1).

Таблиця 1

**Шкала прийняття інвестиційних рішень для акцій**

| Рекомендація | Інтерпретація рекомендації | Діапазон показника відхилення ринкового від справедливого значення цінового мультиплікатора EV/A |
|--------------|----------------------------|--|
| Strong Buy   | Впевнено купувати          | (-132,72; -79,63]  |
| Buy          | Купувати під сумнівом      | (-79,63; -26,54]   |
| Hold         | Тримати                    | (-26,54; 26,54]  |
| Sell         | Продавати під сумнівом     | (26,54; 79,63]   |
| Strong Sell  | Впевнено продавати         | (79,63; 132,72)  |

Отже, розроблений інструмент скорингу акцій дозволяє не лише оперативно проводити відбір цінних паперів та поточний моніторинг інвестиційного портфеля, а й забезпечує ефективне управління його вартістю, оскільки ґрунтується на використанні цінового мультиплікатора, що є основним інструментом оцінки бізнесу за ринковим підходом.

Внукова, Н.М. Застосування фінансових важелів для сприяння економічному зростанню: інструменти аналізу та прогнозування / Н. М. Внукова, А.О. Дубовик // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: зб. тез доповідей XII Всеукраїнської науково-практичної конференції (12-13 листопада 2009 р.). – Суми: УАБС НБУ, 2009. – Т. 1. – С. 65-66.